

КАФЕДРА АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ № 1

Станція "Акушерство та гінекологія. Практичні навички"

Завдання 1.

Огляд у дзеркалах піхви та шийки матки. Забір матеріалу для бактеріоскопічного та цитоморфологічного досліджень.

Брифінг для студента:

Проведіть огляд піхви та шийки матки у дзеркалах та забір матеріалу для бактеріоскопічного та цитоморфологічного досліджень.

Обладнання:

- оглядові рукавички
- фантом для гінекологічного обстеження
- шийка матки (патологія - рубцева деформація)
- набір щіточок для забору матеріалу для бактеріоскопічного та цитоморфологічного досліджень
- предметні скло
- одноразові гінекологічні дзеркала

Клінічна ситуація

- рубцева деформація шийки матки

Алгоритм дій студента:

- 1) вдягнути оглядові рукавички;
- 2) взяти предметне скло, що промарковано U/C/V;
- 3) провести забір матеріалу для бактеріоскопічного дослідження з уретри ватним аплікатором або ложкою Фолькмана з глибини 1,5-2 см шляхом зішкріба та накласти на предметне скло в ділянці U;
- 4) взяти гінекологічне дзеркало в домінуючу руку;
- 5) пальцями другої руки обережно розвести статеві губи, повільно ввести закрите дзеркало в піхву не торкаючись уретри та клітора;
- 6) гінекологічне дзеркало розвернути в піхві та відкрити для огляду шийки матки;
- 7) оцінити вагінальну частину шийки матки та стінок піхви:
  - колір та стан слизової оболонки піхви (гіперемія, набряк)
  - характер піхвових виділень (фізіологічні, патологічні)
  - форму шийки матки (конічна, циліндрична)
  - довжину піхвової частини шийки матки (см)
  - форму зовнішнього вічка цервікального каналу (кругла, щілоподібна, наявність розривів)
  - характер виділень з цервікального каналу (слизові, кров'яні, гнійні, водянисті)
- 8) провести забір матеріалу для бактеріоскопічного дослідження:
  - ватним тампоном зняти зайві виділення;

- другий кінець ложки Фолькмана або цитощітку обережно ввести у цервікальний канал, взяти матеріал шляхом зішкріба, накласти на предметне скло в ділянці С;
  - шпателем Ейра взяти матеріал із заднього склепіння, накласти на предметне скло в ділянці V;
- 9) взяти предметне скло, яке розділено на 2 частини;
- 10) провести забір матеріалу для цитоморфологічного дослідження:
- шпателем Ейра (або зігнутою на 90° цитощіткою) провести зішкріб з поверхні шийки матки шляхом проведення повного оберту (на 360°), матеріал накласти на предметне скло;
  - ввести цитощітку в цервікальний канал, повернути її на 360° 2-3 рази, зібраний матеріал накласти на предметне скло;
- 11) обережно видалити дзеркало.

Steps for a student:

- 1) put on gloves;
- 2) take a microscope slide U / C / V;
- 3) from urethra with a Volkmann spoon from a depth of 1.5-2 cm, take the material by scraping and place to the microscope slide in section U;
- 4) take a gynecological speculum in the dominant hand;
- 5) with the fingers of the second hand carefully dilute the labia, slowly introduce a closed speculum into the vagina without touching the urethra and clitoris;
- 6) turn the gynecological speculum in the vagina and open for examination of the cervix;
- 7) evaluate the vaginal part of the cervix and the walls of the vagina:
  - color and condition of the vaginal mucosa (hyperemia, edema)
  - characteristics of vaginal discharge (physiological, pathological)
  - cervical shape (conical, cylindrical)
  - the length of the vaginal cervix (cm)
  - the shape of the external os (round, slit-like, the presence of ruptures)
  - characteristics of excretions from the cervical canal (mucous, bloody, purulent, watery)
- 8) take a material for bacterioscopic examination:
  - with a cotton swab, remove excess secretions;
  - the other end of the Volkmann spoon is carefully inserted into the cervical canal, take the material by scraping, place to the microscope slide in section C;
  - take the material with spatula from the back vault, place to the microscope slide in section V;

9) take a microscope slide with 2 sections;

10) take a material for cytomorphological examination:

- by using a curly spatula (or bent with a 90 ° cytosol) take the material from the surface of the uterine cervix by scraping (rotation 360 °), place the material in the section;
- inject a brush into the cervical canal, rotate it 360°, place the material in the section;

11) carefully remove the speculum.

Алгоритм действий для студента:

1) оденьте перчатки;

2) взять предметное стекло U / C / V;

3) провести забор материала для бактериоскопического исследования из уретры ватным аппликатором или ложечкой Фолькмана с глубины 1,5-2 см путем соскоба и нанести на предметное стекло в области U;

1) взять гинекологическое зеркало в руку;

2) пальцами второй руки развести половые губы, медленно ввести закрытое зеркало во влагалище, не касаясь уретры и клитора;

3) гинекологическое зеркало развернуть во влагалище и открыть для осмотра шейки матки;

4) оценить влагалищную часть шейки матки и стенок влагалища:

- цвет и состояние слизистой оболочки влагалища (гиперемия, отек)
- характер влагалищных выделений (физиологические, патологические)
- форму шейки матки (коническая, цилиндрическая)
- длину влагалищной части шейки матки (см)
- форму наружного зева цервикального канала (круглая, щелевидная, наличие разрывов)
- характер выделений из цервикального канала (слизистые, кровянистые, гнойные, водянистые)

5) провести забор материала для бактериоскопического исследования:

- ватным тампоном удалить выделения;
- второй конец ложечки Фолькмана или цитощетки ввести в цервикальный канал, взять материал путем соскоба, нанести на предметное стекло в области C;

- шпателем Эйра взять материал из заднего свода влагалища, нанести на предметное стекло в области V;

7) взять предметное стекло, разделенное на 2 части;

8) провести забор материала для цитоморфологического исследования:

- шпателем Эйра (или согнутой на 90° цитощеткой) провести соскоб с поверхности шейки матки путем проведения полного оборота (360°), материал нанести на предметное стекло;

- ввести цитощетку в цервикальный канал, провернуть ее 360°, полученный материал нанести на предметное стекло;

9) осторожно удалить зеркало.

ЧЕК-лист

	<i>Етапи виконання</i>	<i>Бали</i>
1	Забір матеріалу для бактеріоскопічного дослідження (уретра)	0.5
2	Правильне та обережне введення дзеркала в піхву	0.5
3	Візуалізація та оцінка стану шийки матки	0.5
4	Забір матеріалу для бактеріоскопічного дослідження (цервікальний канал)	0.5
5	Забір матеріалу для бактеріоскопічного дослідження (піхва)	0.5
6	Правильне нанесення матеріалу на предметне скло	0.5
7	Забір матеріалу для цитоморфологічного дослідження (поверхня шийки матки)	0.5
8	Забір матеріалу для цитоморфологічного дослідження (цервікальний канал)	0.5
9	Правильне нанесення матеріалу на предметне скло	0.5
10	Правильне видалення дзеркала з піхви.	0.5
	Загальна кількість балів	5.0

Checklist

	Stages of execution	Points
1	Bacterioscopic examination (urethra)	0.5
2	Correct and careful insertion of the speculum into the vagina	0.5
3	Visualization and estimation of the uterine cervix	0.5
4	Bacterioscopic examination (cervical canal)	0.5
5	Bacterioscopic examination (vagina)	0.5
6	Correct application of the material on the microscope slide	0.5
7	Cytomorphological examination (vaginal part of the cervix)	0.5

8	Cytomorphological examination (cervical canal)	0.5
9	Correct application of the material on the microscope slide	0.5
10	Correct remove of the vaginal speculum	0.5
	Total points	5.0

ЧЕК-лист

	Етапи виконання	Баллы
1	Взятие материала для бактериоскопического исследования (уретра)	0.5
2	Правильное и осторожное введение зеркала во влагалище	0.5
3	Визуализация и оценка состояния шейки матки	0.5
4	Взятие материала для бактериоскопического исследования (цервикальный канал)	0.5
5	Взятие материала для бактериоскопического исследования (влагалище)	0.5
6	Правильное нанесение материала на предметное стекло	0.5
7	Взятие материала для цитоморфологического исследования (поверхность шейки матки)	0.5
8	Взятие материала для цитоморфологического исследования (цервикальный канал)	0.5
9	Правильное нанесение материала на предметное стекло	0.5
10	Правильное удаление зеркала из влагалища	0.5
	Общее количество баллов	5.0

Відповідальна за методичне забезпечення ОСКІ

О. М. Павловська

Завуч кафедри
акушерства та гінекології № 1, д.мед.н., професор

А. Г. Волянська

Завідувач кафедри
акушерства та гінекології № 1, д.мед.н., професор

І. З. Гладчук

КАФЕДРА АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ № 1

Станція "Акушерство та гінекологія. Стандартизований пацієнт"

Завдання 1.

КЛІНІЧНИЙ СЦЕНАРІЙ

Ви (студент) сімейний лікар, який працює в поліклініці. До вас звернулася пацієнтка з ознаками вагітності.

Завдання:

1. З'ясуйте скарги пацієнтки та повідомте їй попередній діагноз.
2. Призначте необхідні дослідження (гінекологічні, лабораторно-інструментальні, біохімічний скринінг, консультація спеціалістів).

КЛІНІЧНИЙ СЦЕНАРІЙ

До лікаря звернулася пацієнтка 38 років зі скаргами на відсутність менструацій протягом 3 місяців. Останнім часом зранку її турбує нудота, іноді блювота, втрата апетиту, відзначає швидку стомлюваність. В анамнезі: 1 завмерла вагітність у терміні 10-11 тижнів.

Об'єктивно: пацієнтка правильної статури, помірного харчування. Соматично здорова.

Завдання:

1. З'ясуйте скарги пацієнтки та повідомте їй попередній діагноз.
2. Призначте необхідні дослідження (гінекологічні, лабораторно-інструментальні, біохімічний скринінг, консультація спеціалістів).

Сценарій розмови студента та стандартизованого пацієнта

Студент (лікар)	Пацієнтка
Доброго дня!	Доброго дня!
Я доктор ..... Як до Вас можна звертатись?	Пані Марія
Які у Вас є скарги, пані Марія?	В мене відсутні менструації певний час, зранку часто турбує нудота, іноді блювота, в мене немає апетиту, я швидко стомлююсь.

Коли у Вас була остання менструація?	12 тижнів тому
Чи були у вас попередні вагітності? Чим вони завершилися?	Так, в мене була 1 завмерла вагітність у терміні 10-11 тижнів.
	Який в мене діагноз, лікарю?
Ваш попередній діагноз: Маткова вагітність 12 тижнів.	
	Які дослідження мені необхідно пройти?
Враховуючи термін вагітності, Вам необхідно пройти слідуючи обстеження:	
	Дякую, лікарю!

Чек-лист

Етапи виконання	бали
Привітання та знайомлення з пацієнткою	0.25
З'ясування скарг пацієнтки	0.25
Попередній діагноз: маткова вагітність 12 тижнів	0.5
Огляд шийки матки у дзеркалах	0.25
Бімануальне дослідження	0.25
Група крові, резус-фактор	0.25
RW, ВІЛ, HBsAg	0.25
Загальний аналіз крові	0.25
Загальний аналіз сечі	0.25
Бактеріологічне дослідження сечі	0.25
Мазок на цитологічне дослідження	0.25
Мазок на флору	0.25
УЗД	0.5
РАРР-А	0.5
бета-ХГ	0.5
Консультація генетика	0.25
Загальна сума балів - 5.0	

КЛИНИЧЕСКИЙ СЦЕНАРИЙ

Вы (студент) семейный врач, который работает в поликлинике. К вам обратилась пациентка с признаками беременности.

Задания:

1. Выясните жалобы пациентки и сообщите ей предварительный диагноз.
2. Назначьте необходимые исследования (гинекологические, лабораторно-инструментальные, биохимический скрининг, консультация специалистов).

КЛИНИЧЕСКИЙ СЦЕНАРИЙ

К врачу обратилась пациентка 38 лет с жалобами на отсутствие менструаций в течение 3 месяцев. В последнее время утром ее беспокоит тошнота, иногда рвота, потеря аппетита, отмечает быструю утомляемость. В анамнезе: 1 замершая беременность в сроке 10-11 недель.

Объективно: пациентка правильного телосложения, умеренного питания. Соматически здорова.

Задания:

1. Выясните жалобы пациентки и сообщите ей предварительный диагноз.
2. Назначьте необходимые исследования (гинекологические, лабораторно-инструментальные, биохимический скрининг, консультация специалистов).

Сценарий разговора студента и стандартизированного пациента

Студент (лікар)	Пацієнтка
Здравствуйте!	Здравствуйте!
Я доктор ..... Как к Вам можно обращаться?	Мария
Какие у Вас жалобы, Мария?	У меня определенное время отсутствуют менструации, утром беспокоит тошнота, иногда рвота, у меня нет аппетита, я быстро утомляюсь.
Когда у Вас была последняя менструация?	12 недель назад
У Вас раньше были беременности? Чем они завершились?	Да, у меня была одна замершая беременность в сроке 10-11 недель.
	Какой у меня диагноз, доктор?

Ваш предварительный диагноз: Маточная беременность 12 недель.	
	Какие исследования мне необходимо пройти?
Учитывая срок беременности, Вам необходимо пройти следующие исследования:	
	Спасибо, доктор!

Чек-лист

Этапы выполнения	баллы
Приветствие и знакомство с пациенткой	0.25
Выяснение жалоб пациентки	0.25
Предварительный диагноз: маточная беременность 12 недель	0.5
Осмотр шейки матки в зеркалах	0.25
Бимануальное исследование	0.25
Группа крови, резус-фактор	0.25
RW, ВИЛ, HBsAg	0.25
Общий анализ крови	0.25
Общий анализ мочи	0.25
Бактериологическое исследование мочи	0.25
Мазок на цитоморфологию	0.25
Мазок на флору	0.25
УЗИ	0.5
РАРР-А	0.5
бета-ХГ	0.5
Консультация генетика	0.25
Общая сумма - 5.0	

CLINICAL SCENARIO

For a student

You are a doctor which works at the outpatient clinic. A patient with signs of pregnancy came for consultation to doctor.

Task:

1. State preliminary diagnosis.
2. What examinations the patient is needed (gynecological, laboratory, instrumental, biochemical screening, consultation of specialists)?

CLINICAL SCENARIO

A patient, aged 38, addressed a doctor with complaints of 3 months menstruation delay. Lately she has morning sickness, sometimes vomiting, fatigue, loss of appetite.

Objectively: general statue is normal, of moderate trophy. The woman has no somatic diseases.

Task:

1. State preliminary diagnosis.
2. What examinations the patient is needed (gynecological, laboratory, instrumental, biochemical screening, consultation of specialists)?

Scenario of a student and standardized patient conversation

A student	A standardized patient
Good morning!	Good morning!
I am a doctor ..... What is your name?	My name is Mary
What are your complaints about?	I have menstruation delay, morning sickness, sometimes vomiting, fatigue. I have no appetite.
When did you have last menstrual period?	12 weeks ago
What is the history of your previous pregnancies?	I had a missed abortion at 10-12 weeks
	What is my diagnosis?
You preliminary diagnosis is 12 weeks of pregnancy.	
	What examinations I need?
Considering the gestational age you need such examinations as:	
	Thank you doctor!

Check-list

Stages of execution	points
Greeting and introductions with a patient	0.25
Information gathering	0.25
Preliminary diagnosis (uterine pregnancy, 12 weeks)	0.5
Speculum examination of cervix	0.25
Bimanual examination	0.25
Blood type, Rhesus-factor	0.25
RW, HIV, HBsAg	0.25
Blood count	0.25
Urinalysis	0.25
Bacteriological analysis of urine	0.25
Cytomorphological examination	0.25
Bacterioscopic examination	0.25
Ultrasound examination	0.5
PAPP-A	0.5
β -hCG	0.5
Genetics specialist consultation	0.25
Total points - 5.0	

Відповідальна за методичне забезпечення ОСКІ

О. М. Павловська

Завуч кафедри
акушерства та гінекології № 1, д.мед.н., професор

А. Г. Волянська

Завідувач кафедри
акушерства та гінекології № 1, д.мед.н., професор

І. З. Гладчук